

AI, ARTIFICIELL INTELLIGENS

Lärarhandledning & Material till eleven

till *Om maskiner kunde tänka* av Nicklas Lundblad

LEKTION 1

I framtidsskildringar har ofta maskiner, och datorer, en stor roll. Ibland beskrivs de som nästan mänskliga, medan de i andra berättelser har en beräknande och närapå grym roll. I populärkultur har framtiden varit ett gångbart tema i många år. Ofta kallas den här genren science fiction, vilket betyder just ”påhittad vetenskap”. Ett korn av sanning finns i det beskrivna, och det är just det som gör fantasierna och tankarna om framtiden så spännande.

De senaste åren har AI – artificiell intelligens – seglat upp som en faktor att räkna med även i den verkliga världen. Många varnar för att det kan bli farligt om AI växer sig stark och skapar en intelligens och ett medvetande. Det här är egentligen klassiska filosofiska frågor – vad är intelligens, och vad är ett medvetande? Varför är det så intressant att definiera dessa begrepp i diskussionen om AI och mänskligheten??

Här är exempel på några klassiska framtidsskildringar:

Litteratur:

- George Orwell: *1984*
- H.G. Wells: *Världarnas krig*
- Ray Bradbury: *Fahrenheit 451*
- Karin Boye: *Kallocain*

Filmer:

- Wally
- Terminator
- Apornas planet
- Blade Runner

ARBETA I PAR

- Ta reda på något om vad varje titel handlar om, och diskutera sedan vilka likheter och skillnader som finns mellan de olika titlarna.
- Vilka science fiction-böcker, -filmer eller -serier har ni sett eller läst, och vad handlar de om?

LYFT SAMTALET I HELKLASS

Vilka typiska drag finns i science fiction?

Vilka genomgående teman kan ni se i de filmer/böcker ni själva har sett, och i titlarna ovan.

Dominerar framtidshopp eller en dystopisk framtidsbild?

ARBETA I PAR

Beskriv en utopisk framtidsvision för AI i det samhälle där vi lever.

LEKTION 2

Läs facknovellen *Om maskiner kunde tänka* av Nicklas Lundblad.

DISKUTERA I HELKLASS

Vad vill författaren säga med den här novellen?

På vilket sätt visar författaren sin åsikt om AI?

ARBETA I PAR

Novellen tar upp några grundläggande filosofiska frågeställningar kopplade till maskiner och mänsklighet.

Diskutera:

- Vad är intelligens?
- Vilka skillnader finns mellan biologisk och artificiell intelligens?
- Vad definierar en människa?

Lyft diskussionen i helklass.

Vilka tankar dominerade samtalen? Välj ut tre tankar som ramar in diskussionen, och skriv upp dem på tavlan.

ARBETA I PAR

Diskutera:

- På vilket sätt tror ni att AI har utvecklats vidare sedan boken skrevs 2014, om ni tänker på vad ni sett, hört eller läst den senaste tiden?
- Varför fokuserar man ofta på riskerna när man talar om AI, tror ni?
- Novellen beskriver olika sätt att se på intelligens. Vad krävs för att en maskin ska ses som intelligent? Behöver den ha en kropp?

Diskutera i helklass vad ni har kommit fram till gällande AI utifrån följande frågeställningar:

- På vilka sätt tror ni att AI kan ersätta mänsklig intelligens, nu eller i framtiden?
- Vilka anledningar kan finnas till oro för AI?
- Hur skulle du kunna använda AI i din vardag?

ARBETA ENSKILT

Slutuppgift:

Sammanfatta novellen skriftligt på en halv A4-sida. Var noggrann med att skriva kortfattat och tydligt.